

Akármikor, akárhogyan, akármit

Rewind and rewind till shit breaks apart

Hegedüs Vera

(1991):

Kaposváron született. Jelenleg Budapesten él, prózát ír. Első regénye várhatóan idén jelenik meg. Az írás mellett zenéléssel is foglalkozik.

Már akkor rájövök, hogy hiba elmenni a tizedik érettségi találkozómra, amikor az odafelé vezető úton megállok egy benzinkútnál, veszek egy üveg kólát, és felülök a motorháztetőre, hogy ott igyam meg, azt várva mindettől, hogy olyan leszek, mint egy történet főszereplője, de semmi nem változik: a kólának kólaíze van, és szeretnék megsemmisülni, vagy legalábbis egy időre eltűnni, de nem lehet. Fél óra múlva a jelentéktelen, lapos tetejű gimnáziumban kell lennem, meghallgatni, ahogy a tanítványainak még mindig kétségbeesetten imponálni próbáló osztályfőnök felolvassa a névsort, és mindenki beszámol életének alakulásáról. A gazosba dobom a kólásüveget, gázt adok, és próbálok eldönteni, az alaposan kitalált lehetséges személyek közül melyiket választom. Fontos, hogy ne legyen se túlságosan boldog, se túlságosan boldogtalan – mindkét állapot vonzza a dögevőket, és nem akarok feltűnést.

Egy mondatban összefoglalható, könnyen érthető sorsokat találtam ki. Azt mégsem mondhatom, hogy az érettségi óta egyedül élek, többször is voltam munkanélküli, és több pszichiáternél is megfordultam. Mindenki csak annyit akar hallani a másik nyomorából, hogy megkönnyebbüljön a sajátja felett; a túlzott nyomor rosszkedvet idéz elő, mint ahogy a túlzott siker is. Benyomom az autós magnót. Az agresszív, gyors zenétől megnyugszom. Eldöntöm, hogy azt a személyt választom, aki egy nagy cégnél járja ígéretes pályáját, emellett nemrég jegyezték el. Hiánytalan, sima, eseménytelen élet.

Nem tudom, ki küldte a meghívót, vagy hogy hogyan szerezték meg a szüleim címét. Rendhagyó gourmet menza, állt a kártyán. Az iskolába érve kiderül, mit jelent ez: a menzai kis asztalokat egyetlen nagy, hosszú asztallá tölték össze. Az osztályfőnök éppen a leves minőségét ellenőrzi: merőkanalát a nagy porcelántálba meríti, aztán kiemeli, a kanálról csöpögő feketés anyagra hunyorítva. Nem is fekete, inkább szederszín, a pirosból feketébe tartásnak a bomlási szakasza. Az osztályfőnök gyanakodva nézi a levet, talán ezért nem fordul felém, mikor köszönök neki. Az osztálytársak nem foglalkoznak velem, egymással beszélgetnek, kis csoportokban, akárcsak tíz éve, és én is ugyanúgy nem tudom, hova álljak, kihez szóljak, mint régen. Összezárnak, csak néha kapok el egy-egy szót, ami akár köszönés is lehet. Úgy teszek, mintha az előéletet nézném. Még soha nem láttam ilyet. A porcelán tálakban aszpik remeg, ovális alakba zárva, áttetsző rózsaszínjét sötétebb, lilásabb csíkok keresztezik. A pincérek, két komor, magas férfi, nekikezdenek a leves feltálalásának. A sötét, gőzölgő lében tükés gömbök úszkálnak, mint tengeri sünök a végtelen vizekben. Hallom, hogy az egyik pincér azt magyarázza, azért vannak ezek a speciális, éles kések a kanalak mellett, mert azzal kell felvágni, hogy kijöjjön a húsa. Azt nem mondja, minek a húsa.

Megérzem, hogy valaki figyel. Engem néz, de látni nem akar, soha nem akart látni, és nem is látott soha teljesen. Ő volt az első szerelmem, és bizonyos értelemben az utolsó is, hiszen őáltala tanultam meg, hogy önzetlen szerelem, könnyörület és megbocsátás nem létezik. Tizenéve klinikai hidegséggel fogadta a közeledésemet, hibának vette, hiszen úgy gondolta, minden, ami melegséget áraszt, szükségszerűen sérülékeny, ezáltal támadható, ezáltal hibás. Ő tökéletes volt, teljes; soha semmilyen melegség nem áradt belőle.

A tálak felől erőszakos szag csap meg, kényszeres vágások, gyanús összetételű termőrétegek szaga. Ki kell mennem a mosdóba megmosni az arcomat, elfojtani a feltörő hányingert. Lehet, hogy tudom, hogy követni fog. Lehet, hogy akarom, hogy kövessen. Azt biztosan tudom, már abban a pillanatban, amikor belemarkol a hajamba és a mosdópultra lök, hogy tíz év csúszás van a vágyaim és a lehetőségeim közt, hogy a tizennyolc éves testemnek kellene a mosdópulthoz nyomódnia, és hogy az egész sorozatnak – óvszer fel, farmer le, durván be, kezek a nyakon, a lehető legerősebb hatást kifejteni a lehető legkevesebb idő alatt – tíz éve lett volna csak értelme, csak az első szerelem ártatlan dühe tölthette volna meg értelemmel ezt a kínlórást. Úgy csinál, mintha élvezné, úgy csinál, mintha akarnám. A gyávaságunk által felhalmozott adósságot törlesztjük. Csattog a hús. Nem velünk történik, nem most, nem így. Nem létezett soha első szerelem, majd következő sem, egyáltalán, nem is tudott elkezdődni semmilyen szerelem.

Nem néz rám, amikor kimegy a mosdóból, nem nézek a tükörképemre a csapok fölé szerelt tükörben, a tükörképem nem néz rám. Időnként azt álmodom, hogy érettségi előtt állok, hogy huszonnyolcféle rosszindulat ver végig rajtam, és már az álomban tudom, hogy nem fogok érettségizni, hogy akármikor, akárhogyan, akármit csinállok, ugyanide kerülök vissza, ebbe a tizennyolc éves testbe.

Huszonnyolc éves testem belép a menza ajtaján, tizennyolc éves testem a mosdó küszöbéről nézi. Már elkezdődhetnek a beszédek, mert mindenki az asztalnál ül, egy emelvényről pedig az osztályfőnök szónokol tőle szokatlan szenvedéllyel. Keresem a helyemet, de nincs üres szék, valaki hibázott, mert csak huszonnyolc diáknak terítettek. Meghúzódok egy oszlop mögött, és hallgatom, ahogy az osztályfőnök azt mondja: az érettségi beszédben azt mondtam, maguk előtt a jövő, de hazudtam. Ha nem lettek volna olyan ostobák és önzőek, maguk is rájöhettek volna. Nincsen jövő, és nincsenek gyengék. És hogy miért? Nos, tudja valaki a választ? Senki? Hát azért, mert a gyengéket eltapossuk, a jövőt idő előtt feléljük. Örömmel tölt el, hogy

mind a huszonnyolcan megjelentek ma, teljes létszámban. Meg kell ünnepelnünk ezt a kis... visszatérést... semmi nem történt... erőseket... osztály, vigyázz.

Huszonnyolc test emelkedik fel. Még azok is felállnak, akik annyira unják a beszédet, hogy inkább a főfogásként elhelyezett egész hattyú tollait huzogatják ki. Egy frissen kettévágott tüskés gombócból szederszín anyag spriccel a plafonra. Ő is feláll, de nem az osztályfőnököt nézi, hanem valamit a távolban. Egyenes, katonás a tartása, mint aki parancsra vár. Csak most veszem észre bal kezén a jeggyűrűt.

Az egyik pincér odalép hozzám. Meg kell kérnem, hogy távozzon, mondja, de nem kér, hanem utasít. Miért, kérdezem. Magának nem szabadna itt lennie, mondja a másik pincér. Az osztályfőnök két ujját belemeríti a szederszín levesbe, majd a homlokára húz velük csíkot. Az összes egykori diák így tesz. Tűnjön már innen, mondja az első pincér, az illőnél hangosabban; mindenki felénk fordul. De hát én meghívót kaptam, mondom. Az osztálytársaimra nézek, végig az összesen, de egyikőjük arcán sincs felismerés, vagy akár hajlandóság arra, hogy valamit mondjanak. Ő sem szólal meg, azon dolgozik, hogy tompa késével elválassa a hattyú fejét a testtől. Az osztályfőnök türelmetlenül legyint; nem történik semmi, mondja, soha semmi. Az egyik pincér felém sújt. Elhajlok, a kijárat felé tántorgok. Magának nem szabadna itt lennie, mondja a másik pincér. Szederszín egyenruhája távolodóban feketének tűnik.

Visszafelé megállok egy benzinkúton, veszek egy üveg kólát, és felülök a motorháztetőre, hogy ott igyam meg, azt várva mindtől, hogy olyan leszek, mint egy történet főszereplője, de semmi nem változik.

